

#PAMEGOETHE

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ...
ΟΣΟ ΠΙΟ ΝΩΡΙΣ
ΤΟΣΟ ΠΙΟ ΚΑΛΑ!

© iStock/AleksandarNakic

WWW.GOETHE.DE/HELLAS

**GOETHE
INSTITUT**

Sprache. Kultur. Deutschland.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΑΡΚΟΥΝ ΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ;

Σε πολλές χώρες του κόσμου και κυρίως εδώ στην Ευρώπη διαπιστώνουμε τα τελευταία χρόνια μία ολοένα πιο έντονη «αγγλικοποίηση» της καθημερινότητας των παιδιών μας.

Τη θεμελιώδη αυτή αλλαγή την αντιλαμβανόμαστε ως πρόκληση αλλά και ευκαιρία συνάμα. Από τη μία πλευρά, τα παιδιά μας, θέλοντας και μη, θα μάθουν να επικοινωνούν στην αγγλική γλώσσα και μάλιστα σε υψηλό επίπεδο. Από την άλλη μεριά, όμως, η καλή γνώση Αγγλικής είναι σήμερα τόσο δεδομένη, που πρέπει να σκεφτούμε ποιες άλλες ξένες γλώσσες είναι σημαντικές για τα παιδιά μας, προκειμένου να αποκτήσουν ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Τα Γερμανικά ως ξένη γλώσσα προσφέρουν και στην Ελλάδα μια πληθώρα ευκαιριών στα παιδιά μας, τις οποίες θέλουμε να σας παρουσιάσουμε στο ανά χείρας φυλλάδιο.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΠΩΣ ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΖΕΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ;

Τα παιδιά μας, ανοικτά σε νέες εμπειρίες και γεμάτα περιέργεια, έχουν έρθει εδώ και καιρό αντιμέτωπα με τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνίας και τις διαφορετικές τους γλωσσικές απαιτήσεις.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών καθιερώθηκαν, ειδικά στα σημερινά παιδιά των 5-12 ετών, τα κινητά, τα tablet και το διαδίκτυο ως καθημερινά χρηστικά μέσα. Παράλληλα, τα παιδιά συναντούν στην καθημερινότητα και στις διακοπές τους όλο και πιο συχνά πολυπολιτισμικές ή πολυγλωσσικές μορφές, νέες προκλήσεις δηλαδή, στις οποίες καλούνται να ανταποκριθούν γλωσσικά.

Είτε στο οικογενειακό περιβάλλον, είτε στο νηπιαγωγείο, το Δημοτικό ή τη γειτονιά, το διαφοροποιημένο σημερινό περιβάλλον στο οποίο ζουν τα παιδιά μας απαιτεί από αυτά ολοένα πιο επιτακτικά μορφές πολυγλωσσίας. Ευτυχώς, τα παιδιά είναι πολύ πιο αυθόρμητα και αποτελεσματικά στην υπέρβαση επικοινωνιακών εμποδίων από εμάς τους ενήλικες - ως γονείς, όμως, μπορούμε να τους προσφέρουμε σημαντική υποστήριξη. Δικαίως η Ευρωπαϊκή Ένωση ζητά την εκμάθηση δύο τουλάχιστον ξένων γλωσσών σε όσο το δυνατόν νεαρότερη ηλικία, προκειμένου να ανταπεξέλθουμε στις αλλαγές γενικού πλαισίου ενός κόσμου που τείνει προς την ενοποίηση.

ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΤΙ

ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΙΝΑΙ Η ΣΕΙΡΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ;

Για να το ξεκαθαρίσουμε εξ αρχής: Φυσικά και πρέπει τα παιδιά μας να μαθαίνουν Αγγλικά στη σημερινή εποχή. Έρευνες των καθ. Halina Stasiak (Πανεπιστήμιο του Γκντανσκ) και καθ. Jürgen Krümm (Πανεπιστήμιο της Βιέννης) απέδειξαν ωστόσο ότι οι μαθητές που είχαν αρχίσει με μια γλώσσα δομημένη με σαφήνεια και λογική είχαν ένα γλωσσικό πλεονέκτημα έναντι των συνομηλίκων τους στο τέλος της σχολικής σταδιοδρομίας τους, μια και κατείχαν αμφότερες τις ξένες γλώσσες στο ήδη πολύ καλό επίπεδο B. Όσοι μαθητές είχαν αρχίσει με τα Αγγλικά, τα κατείχαν μεν επίσης στο B επίπεδο, αλλά την υποτιθέμενη δυσκολότερη ξένη γλώσσα μόνο στο επίπεδο A, που αντιστοιχεί λίγο πολύ σε επίπεδο αρχαρίων.

Επίσης, διαπιστώνεται ότι τα παιδιά που ξεκινούν μια δεύτερη ξένη γλώσσα μόλις στην Α' Γυμνασίου, στην εφηβεία δηλαδή, δείχνουν μικρότερο ενδιαφέρον για αυτήν. Αντιθέτως, όσον αφορά τα Αγγλικά, κανένας νεαρός άνθρωπος δεν χρειάζεται ιδιαίτερη παρότρυνση για να τα μάθει.

Ακόμη, οι δάσκαλοι αναφέρουν συχνά ότι τα παιδιά που ξεκινούν με την πολύ λογικά δομημένη γερμανική γλώσσα, μαθαίνουν αργότερα πολύ πιο εύκολα άλλες ξένες γλώσσες.

ΓΙΑΤΙ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

ΤΙ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΤΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΩΣ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ;

Μαθαίνοντας Γερμανικά τα παιδιά μας κατακτούν μια ζωντανή γλώσσα, στην οποία θα μπορούν να επικοινωνήσουν με περισσότερους από 100 εκατομμύρια ανθρώπους που τα μιλούν ως μητρική τους γλώσσα. Επίσης, περισσότεροι από 55 εκατομμύρια άνθρωποι μιλούν τα Γερμανικά ως ξένη γλώσσα. Εκτός από τη Γερμανία, τα Γερμανικά μιλούνται στην Ελβετία, το Λουξεμβούργο, το νότιο Τυρόλο, το Βέλγιο, το Λίχτενσταϊν και την Αυστρία.

Τα Γερμανικά είναι όμως και μια γλώσσα των γραμμάτων και των επιστημών, στην οποία έχουν αφήσει το αποτύπωμά τους ποιητές, συγγραφείς, συνθέτες και άλλοι δημιουργοί, αλλά και πολλοί επιστήμονες διαφορετικών κλάδων.

Όσον αφορά τους Έλληνες φοιτητές, η Γερμανία είναι ένας από τους σημαντικότερους προορισμούς για σπουδές στο εξωτερικό.

Ένα μεγάλο μέρος όλων των ελληνικών προϊόντων εξάγονται στη Γερμανία, γεγονός που καθιστά την τελευταία έναν από τους σημαντικότερους εμπορικούς εταίρους της Ελλάδας.

Επιπλέον, ένα μεγάλο ποσοστό του συνολικού τουρισμού στην Ελλάδα προέρχεται από γερμανόφωνες χώρες, ενώ το 11,2% έρχεται αποκλειστικά από τη Γερμανία. Αντιστρόφως, περίπου το 15% όλων των ταξιδιών που γίνονται στο εξωτερικό από Έλληνες έχουν προορισμό μια γερμανόφωνη χώρα.

Τέλος, η γερμανόφωνη αγορά εργασίας, η οποία είναι ανοικτή χωρίς περιορισμούς σε όλους τους πολίτες της ΕΕ, προσφέρει ποικίλες επαγγελματικές ευκαιρίες σε μια πληθώρα κλάδων. Το ενδιαφέρον στην προσφορά εργασίας εστιάζεται φυσικά στο εργατικό δυναμικό που μιλά τη γλώσσα της χώρας.

ΣΤΑΘΜΟΙ

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΠΟΙΑ ΣΤΑΔΙΑ ΠΕΡΝΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ ΟΤΑΝ ΜΑΘΑΙΝΕΙ ΜΙΑ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΣΕ ΜΙΚΡΗ ΗΛΙΚΙΑ;

Ο γλωσσικός προσανατολισμός ξεκινά να διαμορφώνεται στον άνθρωπο ήδη πριν τη γέννησή του. Για τα βρέφη η μελωδία της γλώσσας ανήκει στο γνώριμο ζωτικό περιβάλλον τους, ακόμη και αν τα ίδια δεν ελέγχουν ακόμη την επικοινωνία τους. Η κατάκτηση της γλώσσας ξεκινά συνειδητά περίπου από την ηλικία των 2 ετών, όπου το παιδί εξοικειώνεται με τον κόσμο -στην αρχή εν είδει παιχνιδιού- με τη βοήθεια της γλώσσας. Στο στάδιο αυτό θα πρέπει να αξιοποιείται ο αυθορμητισμός και ο αβίαστος τρόπος των παιδιών μας, καθώς και η επιθυμία τους να ανακαλύψουν καινούργια πράγματα.

Στην ηλικία των 4 χρόνων το παιδί έχει κατακτήσει τις σημαντικότερες δομές της μητρικής του γλώσσας. Η γλωσσική εξέλιξη επιτρέπει αποδεδειγμένα την εκμάθηση μιας δεύτερης γλώσσας, στις περισσότερες περιπτώσεις με άπταιστη προφορά, ως την ηλικία των έξι ετών. Το αποτέλεσμα της μαθησιακής διαδικασίας βελτιώνεται αισθητά όταν το παιδί έχει τη δυνατότητα να δοκιμάζει ό,τι νέο έμαθε στο πλαίσιο της κοινωνικής συναστροφής.

Με τις πρώτες λέξεις και φράσεις, που αφομοιώνονται ακόμη χωρίς να χρειάζεται το άκαμπτο πλαίσιο της γραμματικής, ανοίγεται στο παιδί η νέα

γλώσσα, το περιεχόμενο της οποίας θα πρέπει να προσανατολίζεται στο άμεσο καθημερινό του περιβάλλον.

Η νέα γλώσσα μαθαίνεται σε αυτές τις ηλικίες κυρίως μέσω της ακοής και το παιδί μιμείται με φωνητική ακρίβεια -συνχά προς έκπληξη των ενηλίκων- τις πρώτες λέξεις. Σιγά σιγά αρχίζει ύστερα το στάδιο χρήσης τυπικών φράσεων που έχουν νοηματική συνάφεια. Το να ακούει το παιδί τον ήχο των Γερμανικών από ηχογραφήσεις, τηλεόραση, ραδιόφωνο ή και γερμανόφωνους ανθρώπους είναι εξαιρετικά ωφέλιμο στο στάδιο αυτό. Στο τέλος τα παιδιά αρχίζουν να διατυπώνουν δικές τους φράσεις.

Το παιδί πρέπει στο μαθησιακό του περιβάλλον να νιώθει άνετα και να ικανοποιεί την περιέργειά του χωρίς φόβο και πίεση. Η ύλη θα πρέπει να μαθαίνεται μέσα από το παιχνίδι, όπως θα πρέπει να υπάρχουν περιθώρια για πειραματισμό, αλλά και να ικανοποιείται η φυσική ανάγκη των παιδιών για κίνηση και η δημιουργικότητά τους. Ωφέλιμα στο στάδιο αυτό είναι τα τραγούδια και η φωναχτή ανάγνωση στην καινούργια ξένη γλώσσα. Σε αυτή τη νεαρή ηλικία τα παιδιά κατακτούν ιδιαίτερα εύκολα την ξένη γλώσσα.

Ο ΡΟΛΟΣ ΜΟΥ

ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΜΟΥ ΩΣ ΓΟΝΙΟΣ ;

Είναι σημαντικό να αντιληφθούμε την εκμάθηση της ξένης γλώσσας ως ευκαιρία για τα παιδιά μας, η οποία θα τους δώσει μεγάλα πλεονεκτήματα. Απαραίτητη είναι η στενή συνεργασία με τους εκπαιδευτές και το διδακτικό προσωπικό, που λόγω της κατάρτισής τους έχουν πείρα σε ό,τι αφορά την κατάκτηση μιας ξένης γλώσσας στην παιδική ηλικία και μπορούν να μας δώσουν σημαντικές ιδέες, συμβουλές και καθοδήγηση με βάση τις ατομικές ανάγκες των παιδιών μας.

Όπως και σε άλλες διαδικασίες, έτσι και εδώ η ενθάρρυνση μέσω του επαίνου και της στήριξης παίζει σημαντικό ρόλο. Σε περίπτωση που μιλάμε οι ίδιοι Γερμανικά και θέλουμε να μελετάμε μαζί με τα παιδιά, αντί να τα μαλώνουμε, πρέπει να λειτουργούμε ως πρότυπα μέσω της ορθής επανάληψης, γιατί τα παιδιά δεν πρέπει φυσικά να αισθανθούν την εκμάθηση της ξένης γλώσσας ως πίεση. Και εδώ, καλό είναι να αξιοποιείται η φυσική περιέργεια των παιδιών, η ανάγκη τους για κίνηση και για ανακάλυψη καινούργιων πραγμάτων.

Μπορούμε να δημιουργήσουμε για τα παιδιά μας ένα αντίστοιχο γλωσσικό περιβάλλον, ανακαλύπτοντας μαζί τους γερμανικές λέξεις που συναντάμε στην καθημερινότητά μας. Ίσως, ενώ ψωνίζουμε, να τους εφιστούμε την προσοχή στις γερμανικές ετικέτες πάνω σε προϊόντα, σε γερμανικά ονόματα ή μάρκες, για να προωθήσουμε το φυσικό ενδιαφέρον τους για τη γερμανική γλώσσα.

Το πιο σημαντικό είναι να αντεπεξέλθουμε στο ρόλο μας ως υπομονετικοί υποστηρικτές, αφού και τα πρώτα χρόνια που τα παιδιά μαθαίνουν τη μητρική τους γλώσσα είχαμε επιδείξει υπομονή. Θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στο παιδί να έχει μια απαλλαγμένη από άγχος, θετική πρόσβαση στη νέα γλώσσα, για παράδειγμα σε καταστάσεις και εμπειρίες, όπου η γλώσσα που πρόσφατα άρχισε να μαθαίνει μπορεί να χρησιμοποιηθεί αυθόρμητα.

GOETHE-INSTITUT ATHEN

Ομήρου 14-16
106 72 Αθήνα, Ελλάδα
Ταχ.Θυρ. 30383
10033 Αθήνα, Ελλάδα
Τηλ.: +30 210 3661000
Fax: +30 210 3643518

www.goethe.de/athen

GOETHE-INSTITUT THESSALONIKI

Βασ. Όλγας 66
546 42 Θεσσαλονίκη
Ταχ. Θυρ. 508 23
540 14 Θεσσαλονίκη, Ελλάδα
Τηλ.: + 30 2310 889610
Fax: + 30 2310 831871

www.goethe.de/thessaloniki

WWW.GOETHE.DE/HELLAS